

Zbraně pro Ukrajinu už skoro není kde brát. USA to staví před těžkou volbu

SZ seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-zbrane-pro-ukrajinu-uz-skoro-neni-kde-brat-usa-to-stavi-pred-tezkou-volbu-216687

Ruské ostřelování civilních cílů po celé Ukrajině vyvolalo další vlnu podpory od západních spojenců. Spojené státy a Německo slíbily, že Ukrajině „v řádu dní“ pošlou systémy protivzdušné obrany. První IRIS-T z Německa už tam podle Kyjeva dorazil.

Po středeční schůzce mezinárodní kontaktní skupiny pro vojenskou pomoc Ukrajině by podle generálního tajemníka Jense Stoltenberga s novými přísliby dodávek zbraní pro Kyjev měly přijít i další státy NATO.

Americký deník The New York Times k tomu nicméně dodává zásadní postřeh – Ukrajina nadále zoufale potřebuje i vojenský materiál sovětské výroby, který už téměř není odkud brát.

„Západní zbraně jako například těžká artilerie s dlouhým dostřelem nebo salvové raketometry jsou přesnější a vysoce mobilní, ale nasadit je a vycvičit na ně vojáky trvá,“ píše NYT. V mezičase, jak už deník

upozornil ve starším článku, přitom Ukrajině dochází munice do starších a stále hojně využívaných sovětských zbraní.

Za úspěch deník označuje nedávné dodávky starších zbraní z Finska. Minulý týden oznámila schválení dalších dodávek „těžké techniky“ například i česká ministryně obrany Jana Černochová (ODS).

Spojené státy si nicméně uvědomují, že zásoby evropských zemí už jsou značně vyčerpané. Podle NYT se proto snaží hledat zdroje jinde.

V Rusku se radují z pomsty

Zpravodajové státních médií ruské útoky proti ukrajinským médiím z posledních dní chválili jako přiměřenou a dlouho očekávanou odpověď na úspěšnou ukrajinskou protiofenzívu a víkendový útok na most mezi Ruskem a okupovaným Krymem.

Putinův tvrdý úder rozjásal jeho nohsledy. Jen tak dál a vyhraje, volají

včera 18:10

Těch ještě ve světě zbývá několik. Jsou ale o poznání méně dostupné.

Deník v popisu snah Washingtonu o navýšení podpory Ukrajiny zmiňuje několik států, s jejichž lidry v posledních měsících jednal americký ministr zahraničí Antony Blinken a kde se odehrává americká „zákulisní diplomatická kampaň“ s cílem přesvědčit je přejít od rétorické podpory Kyjeva k posílání zbraní.

Jmenovitě NYT zmiňuje Kambodžu (setkání proběhlo 4. srpna), Demokratickou republiku Kongo (9. srpen), Rwandu (11. srpen), Mexiko (12. září), Kolumbii (3. října) a Peru (6. října).

Těžkosti ve Středozemním moři

Přesvědčit státy, které dosud zbraně neposlaly, nicméně zpravidla něco stojí a tím se dostáváme ke zmiňovaným těžkým rozhodnutím. Nejlepším příkladem problémů, kterým Washington čelí při shánění

alternativních zdrojů zbraní pro Ukrajinu, je země mimo seznam nedávných bilaterálních schůzek – Kypr.

Ten má na skladě množství starších sovětských zbraní včetně například systémů Tor a Buk, tanků, helikoptér a další techniky, která by mohla výrazně pomoci ukrajinské armádě. Kyperská vláda dala ale jasně najevo, že jestli má něco ze svého arzenálu poslat Ukrajině, chce za to od USA modernější náhradu.

Spojené státy přitom po dlouhých 35 let na Kypr uplatňovaly zbrojní embargo ve snaze klidnit pnutí po konfliktu, který ostrov rozdělil na území mezinárodně uznané vlády podporované Řeckem a severní část fakticky kontrolovanou Tureckem.

USA by tedy v tomto případě za vyzbrojení Ukrajiny musely zaplatit vlastní technikou i nucenou změnou své politiky. Že taková daň možná není příliš vysoká, naznačuje fakt, že první krok už Washington udělal. Neví se sice o žádné dohodě na výměně zbraní, embargo znemožňující Kypru nakupovat americké zbraně ale Bidenova administrativa zrušila s platností od 1. října.

„I přestože proběhly nějaké diskuze, nikdy jsme nemohli vážně uvažovat o tom, že dojde k výměně kyperských zbraní ruského původu, které Kypr může poslat Ukrajině, za americké systémy,“ říkal podle NYT ještě před zrušením embarga bývalý americký důstojník a vojenský expert Bradley Bowman. „Teď ale můžeme,“ zní podle deníku jeho současný názor.

Situace totiž podle Bowmana dospěla do bodu, kdy USA „hledají všude, kde se jen dá“.

Kyperská strana zrušení embarga označila za důležitý krok k pevnějším vztahům s NATO a posílení bezpečnosti ve Středozemním moři. Druhým dechem ale dodala, že to pro poslání zbraní na Ukrajinu nestačí.

„Vzhledem k vážným bezpečnostním hrozbám, které každý den přináší turecké okupační síly, by současná bezpečnostní architektura Kypru měla zůstat nedotčena,“ řekl k tomu mluvčí vlády Marios Pelekanos.

Americké ministerstvo zahraničí deníku New York Times odmítlo sdělit, jestli probíhá jednání o možné výměně zbraní. Jestli zrušení embarga předznamenává souhlas s nabídkou Kypru, tedy zatím není jisté.

USA totiž kromě obětování vlastních zbraňových systémů musí řešit další problém - nepřítel Turecka. Tamní prezident Recep Tayyip Erdogan avizoval zvýšení turecké vojenské přítomnosti na ostrově už v září v reakci na zprávu o zrušení amerického embarga. Případná dodávka amerických zbraní na Kypr by klidu v regionu určitě nepřispěla.

Evropské státy už většinu poslaly, výroba trvá roky

Příklad s Kypru podle analýzy NYT ukazuje, že shánění zbraní pro Ukrajinu je a bude stále těžší a vyžaduje si bolestivé kompromisy. Je to dáno tím, že země bývalého východního bloku se pomalu dostávají do bodu, kdy už by další pomocí ohrozily vlastní bezpečnost, což podle deníku potvrdil například zdroj z polského ministerstva obrany.

Státy se sice snaží nedostatek zbraní kompenzovat podporou zbrojního průmyslu. Ten ale dlouhé desítky let fungoval v o poznání pomalejším režimu. Například těžká technika se obvykle začíná vyrábět v momentě, kdy si ji někdo koupí, a výroba sama o sobě může trvat roky.